

Nr 213.

Ankom till riksdagens kansli den 3 juni 1938 kl. 12 m.

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts förslag om anslag till avskrivning av nya kapitalinvesteringar.

(4:e avd.).

1:o) **Statens järnvägar.** I årets statsverksproposition har Kungl. Maj:t, under åberopande av propositionen bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över finansärenden, under driftbudgeten och rubrik »Avskrivning av nya kapitalinvesteringar» föreslagit riksdagen (sid. 4) att till avskrivning av nya kapitalinvesteringar i statens järnvägars fond för budgetåret 1938/39 *dels* anvisa följande reservationsanslag, nämligen Förberedande arbeten för dubbspårsanläggning mellan Järna och Katrineholm 1,000,000 kronor; *dels ock*, i avbidan på särskild proposition i ämnet, beräkna följande reservationsanslag, nämligen Försvarsberedskap vid statens järnvägar 2,000,000 kronor.

Sedermera har Kungl. Maj:t i propositionen, nr 321, med förslag till beräkning av vissa inkomster å riksstaten för budgetåret 1938/39 m. m. föreslagit riksdagen att till avskrivning av ny kapitalinvestering för försvarsberedskap vid statens järnvägar för budgetåret 1938/39 som reservationsanslag anvisa 2,000,000 kronor.

De skattemedelskapital som disponerats å riksstaten under rubriken »I anspråk tagna kapitaltillgångar» och som hittills i finansieringshänseende likställt med verkliga inkomster skola framdeles, i den mån de ej skola tillgodoföras budgetutjämningsfonden, hänföras till kapitalbudgeten och alltså ej få disponeras för verkliga utgifter. Vidare skola samtliga anslag till kapitalinvestering i statens kapitalfonder hänföras till kapitalbudgeten och således, antingen de avse räntabla eller icke räntabla investeringar, genomgående anvisas att utgå av kapitalmedel; samtidigt därmed skall under en särskild utgiftshuvudtitel å driftbudgeten, benämnd »Avskrivning av nya kapitalinvesteringar», upptagas avskrivningsbelopp motsvarande de skattemedel som hittills tillförts »Utgifter för kapitalökning» för att begränsa anvisningarna av lånemedel till de belopp som kunnat förväntas bli fullt förräntade. De anslag, som närmast motsvara de för närvarande under rubriken »Avbetalning å statsskulden» redovisade kapitalökningsanslagen, skola enligt den nya budgetordningen allmänt erhålla karaktären av anslag till avskrivning av s. k. oreglerade kapitalmedelsförsluster — d. v. s. å tidigare gjorda kapital-

investeringar uppkomna, ännu ej täckta förluster — samt i likhet med anslag till löpande utgifter uppföras å driftbudgeten.

Under erinran om dessa ändrade grunder för avskrivningen av nya kapitalinvesteringar har *departementschefen* anfört bland annat följande:

I fråga om den närmare utformningen av redovisningen å riksstaten av anslagen till kapitalinvestering i statens kapitalfonder och de häremot svarande avskrivningsmedlen funno sig budgetsakkunniga — vilkas förslag i denna del utan ändring lades till grund för propositionen i ämnet — böra förorda en anordning, enligt vilken anslagen till kapitalinvestering i den vid själva riksstaten fogade specifikationen av utgifterna å kapitalbudgeten skulle uppdelas på en räntabel och en icke räntabel del. Vid genomförandet av denna uppdelning, vilken även till sin yttre utformning kan sägas utgöra en direkt motsvarighet till den nuvarande uppdelningen av kapitalökningsanslagen på lånemedel och andra statsinkomster, betecknades den till räntabla investeringar hänförliga delen av anslagen såsom belopp »att fonderas» och den mot icke räntabla investeringar svarande delen såsom belopp »att avskrivas». De å driftbudgeten för omedelbar avskrivning av de icke räntabla investeringarna erforderliga anslagsmedlen åter förutsattes av de sakkunniga skola sammanföras å ett enda anslag av bestämt anslags natur, vilket skulle ställas till riksgäldskontorets förfogande.

Av vad budgetsakkunniga sålunda föreslagit följer, att de anslagsmedel, som å riksstaten för ett visst budgetår anvisas till avskrivning av nya kapitalinvesteringar, i sin helhet måste utbetalas till riksgäldskontoret under samma budgetår, medan motsvarande avskrivningar å de olika kapitalfonderna komma att äga rum först i den mån korresponderande anslag å kapitalbudgeten utbetalas till fonderna i fråga. I de fall, där anslagen å kapitalbudgeten icke i sin helhet komma att överföras till vederbörande fonder, skall därför enligt de sakkunnigas förslag den del av de å anslagen kvarstående behållningarna, som hänför sig till icke räntabla investeringar och för vilka riksgäldskontoret sålunda uppburit avskrivningsmedel, överföras till budgetutjämningsfonden över anslag till avskrivning av nya kapitalinvesteringar, varemot anslagsreservationerna i övrigt skola omföras till riksgäldsfonden.

I syfte att ernå en förenkling av det budgettekniska förfarandet i nu angivna hänseende vill jag förorda, att anslagsmedlen till avskrivning av nya kapitalinvesteringar tagas i anspråk blott i samma mån som utbetalning sker av korresponderande anslag å kapitalbudgeten samt att avskrivningsmedlen i sådant syfte anvisas å anslag av reservationsanslags natur. Härvid komma de avskrivningsmedel, vilka hänföra sig till anslagsreservationer å kapitalbudgeten, som icke längre få disponeras för med anslagen avsedda ändamål, att direkt överföras till budgetutjämningsfonden. Å andra sidan erhålla nyssnämnda reservationer en likformig behandling, i det att de i sin helhet komma att omföras till riksgäldsfonden.

I samband med den nu förordade ändringen torde anslagsmedlen till avskrivning av nya kapitalinvesteringar vidare böra uppdelas på skilda anslag sålunda, att för varje anslag å kapitalbudgeten, som beräknas avse en helt eller delvis icke räntabel investering, uppföres ett avskrivningsanslag å driftbudgeten med samma benämning som det korresponderande anslaget å kapitalbudgeten samt till belopp, som motsvarar den icke räntabla delen av investeringen i fråga.

Utskottet.

Vad departementschefen här anfört beträffande sättet för redovisningen å riksstaten utav erforderliga avskrivningar på grund av kapitalinvesteringar föranleder ingen erinran från utskottets sida.

De under förevarande punkt avhandlade båda kapitalinvesteringarna vid statens järnvägar å 1,000,000 respektive 2,000,000 kronor torde — på sätt tidigare i samband med anvisande av investeringsanslagen å kapitalbudgeten för 1938/39 förutsatts — nu böra helt avskrivas genom anvisande av avskrivningsanslag med samma belopp.

Utskottet får alltså hemställa

att riksdagen må till avskrivning av nya kapitalinvesteringar i statens järnvägars fond för budgetåret 1938/39 anvisa följande reservationsanslag, nämligen

<i>Förberedande arbeten för dubbelspårsanläggning mellan Järna och Katrineholm</i>	kronor 1,000,000
<i>Försvarsberedskap vid statens järnvägar</i>	»	2,000,000
		<hr/> Summa kronor 3,000,000.

2:o) **Luftfartsfonden.** I enlighet med Kungl. Maj:ts i statsverkspropositionen och propositionen nr 321 framställda förslag, som står i överensstämmelse med de av riksdagen godkända normerna för avskrivningar beträffande luftfartsfonden (riksdagens skrivelse nr 344) hemställer utskottet

att riksdagen må till avskrivning av nya kapitalinvesteringar i luftfartsfonden för budgetåret 1938/39 anvisa följande reservationsanslag, nämligen

<i>Belysningsanläggningar för luftfartsleder</i>	kronor	100,000
<i>Radiofyrrar för luftfarten</i>	»	270,000
<i>Inlösen av lån för anläggningar å Bulltofta flygplats</i>	»	360,200
<i>Ersättningsanskaffning och ersättningsarbeten</i>	»	200,000
	Summa kronor	930.200.

3:o) **Statens allmänna fastighetsfond.** På sätt i skrivelse nr 284 anmälts har riksdagen redan tidigare godkänt de av Kungl. Maj:t föreslagna normerna för avskrivning av nya kapitalinvesteringar i fastighetsfonden. I anslutning till Kungl. Maj:ts i statsverkspropositionen och propositionen nr 321 framställda förslag, hemställer utskottet

att riksdagen må till avskrivning av nya kapitalinvesteringar i statens allmänna fastighetsfond för budgetåret 1938/39 anvisa följande reservationsanslag, nämligen:

Justitiedepartementet:

<i>Uppförande av logementsbyggnad vid fångkolonien å Singeshult</i>	kronor	22,500
<i>Uppförande av säkerhetsanstalt för förvarade och internerade samt ny sinnessjukavdelning inom fångvården</i>	»	250,000
<i>Utbyggande av fångvårdens ungdomsanstalt å Skenäs</i>	»	150,000

Utrikesdepartementet:

<i>Inköp av fastighet för beskickningen i Bukarest</i>	»	53,800
<i>Ändrings- och reparationsarbeten å beskickningshuset i Oslo m. m.</i>	»	70,000

Försvarsdepartementet:

<i>Nybyggnad för marinens myndigheter</i>	»	250,000
<i>Nybyggnad för flygvapnets myndigheter</i>	»	125,000
<i>Huvudritningar m. m. för en nybyggnad för de militära högskolorna</i>	»	50,000

Socialdepartementet:

<i>Vissa byggnadsarbeten vid statens sinnessjukhus</i>	»	1,527,400
<i>Uppförande av nybyggnad för statens institut för folkhälsan</i>	»	100,000

Kommunikationsdepartementet:

<i>Ändringsarbeten m. m. i fastigheten nr 29 Hantverkargatan i Stockholm</i>	»	44,000
<i>Anordnande av hiss i gamla landsstatshuset i Malmö</i>	»	22,000
<i>Ändrings- och moderniseringsarbeten i fastigheterna nr 2 och 4 Storkyrkobrinken i Stockholm</i>	»	25,000

Ecklesiastikdepartementet:

<i>Till- och ombyggnad av landsarkivet i Göteborg</i>	»	3,000
<i>Om- och nybyggnadsarbeten för statens historiska museum m. m.</i>	»	64,600
<i>Konstnärlig utsmyckning av den nya byggnaden för statens historiska museum m. m.</i>	»	75,000
<i>Inredning av vinden i gamla gymnasiebyggnaden i Karlstad</i>	»	20,000
<i>Uppförande av en byggnad för botaniska institutionen vid universitetet i Uppsala</i>	»	191,000

<i>Konstnärlig utsmyckning av den nya byggnaden för botaniska institutionen vid universitetet i Uppsala</i>	kronor	15,000
<i>Uppförande av byggnad för medicinsk-kemiska och farmakologiska institutionerna vid universitetet i Uppsala</i>	»	75,000
<i>Fullföljande av universitetsbibliotekets i Uppsala om- och tillbyggnad m. m.</i>	»	20,000
<i>Ändrings- och moderniseringsarbeten i universitetshuset i Uppsala</i>	»	81,300
<i>Uppförande av byggnad för meteorologiska institutionen vid universitetet i Uppsala</i>	»	7,000
<i>Ombyggnads- och installationsarbeten i byggnaden för kemiska institutionen vid universitetet i Uppsala</i>	»	4,000
<i>Konstnärlig utsmyckning av den nya byggnaden för den kemiska institutionen vid universitetet i Lund</i>	»	35,000
<i>Restaurering av vissa delar av gamla kemiska institutionen vid universitetet i Lund m. m.</i>	»	25,000
<i>Centralisering av uppvärmningsanordningarna i botaniska trädgårdens i Lund växthus m. m.</i>	»	28,500
<i>Nybyggnad för de teoretiska institutionerna m. m. vid karolinska mediko-kirurgiska institutet</i>	»	140,000
<i>Uppförande av byggnader för karolinska sjukhuset i Stockholm m. m.</i>	»	1,090,500
<i>Konstnärlig utsmyckning av karolinska sjukhuset i Stockholm</i>	»	75,000
<i>Nybyggnad för laboratorium för brobyggnad och kommunikationsteknik vid tekniska högskolan i Stockholm</i>	»	8,000
<i>Nybyggnad för byggnadsakustiskt laboratorium vid tekniska högskolan i Stockholm</i>	»	3,500
<i>Om- och påbyggnad av bergsskolans lokaler vid tekniska högskolan i Stockholm</i>	»	8,000
<i>Ändringsarbeten i ugnsrummet i tekniska högskolans i Stockholm kemibyggnad</i>	»	2,500
<i>Uppförande av byggnad för fackavdelningen för skeppsbyggeri m. m. vid Chalmers tekniska högskola</i>	»	100,000
<i>Inredning av tre laboratorier för fackavdelningen för kemi och kemisk teknologi vid Chalmers tekniska högskola</i>	»	8,800

Nybyggnad för högre allmänna läroverket i Haparanda	kronor	90,000
Ny- och tillbyggnadsarbeten vid vissa folk- och småskoleseminarier	»	132,500
Ändringsarbeten m. m. vid vissa folk- och småskoleseminarier	»	66,500
Nybyggnad för småskoleseminariet i Haparanda	»	37,500
Uppförande av byggnad vid Gotska Sandöns fyrplats m. m.	»	11,300
Konstnärlig utsmyckning av byggnad vid Gotska Sandöns fyrplats	»	2,000
Jordbruksdepartementet:		
Byggnadsarbeten vid statens värtsskyddsanstalt	»	24,000
Byggnadsarbeten vid statens centrala frökontrollanstalt	»	38,500
Byggnadsarbeten vid skogshögskolan	»	36,700
Handelsdepartementet:		
Färdigställande av andra våningen i statens provningsanstalts huvudbyggnad	»	7,500
Tillbyggnad av statens provningsanstalts flygelbyggnad	»	9,500
Uppförande av byggnad för ett statens hantverksinstitut	»	250,000
Ändrings- och inredningsarbeten i patent- och registreringsverkets byggnad	»	120,000
Uppförande av byggnader för flygteknisk försöksanstalt	»	200,000
Summa kronor		5,796,400.

4:o) **Statens utlåningsfonder.** I enlighet med Kungl. Maj:ts i statsverkspropositionen och propositionen nr 321 framställda förslag, hemställer utskottet,

att riksdagen må till avskrivning av nya kapitalinvesteringar i statens utlåningsfonder för budgetåret 1938/39 anvisa följande reservationsanslag, nämligen

Socialdepartementet:

Lånefonden för lantarbetarbostäder	kronor	50,000
Statens bosättningslånefond	»	750,000

Ecklesiastikdepartementet:

Studielånefonden	»	120,000
------------------------	---	---------

Jordbruksdepartementet:

<i>Lånefonden för inköp av avelshingstar av ardenneras</i>	kronor	100,000
<i>Lånefonden för inköp av avelsston av nord-svensk ras</i>	»	200,000
<i>Statens kaninavelslånefond</i>	»	10,000
<i>Gödselvårdslånefonden</i>	»	135,000
<i>Jordbrukets maskinlånefond</i>	»	250,000
<i>Egnahemslånefonden</i>	»	322,000
<i>Arrendeegnahemsfonden</i>	»	275,000
<i>Arrendelånefonden</i>	»	200,000
<i>Arbetsarmåbrukslånefonden</i>	»	3,000,000
<i>Täckdikningslånefonden</i>	»	512,000
Summa kronor		5,924,000.

5:o) **Försvarsväsendets byggnader.** Kungl. Maj:t har vidare föreslagit riksdagen att till avskrivning av nya kapitalinvesteringar i fonden för förslag till statsverket för budgetåret 1938/39 anvisa följande reservationsanslag, nämligen: Vissa engångskostnader för försvarsväsendets byggnader m. m. 12,270,000 kronor.

Kungl. Maj:t har — i anslutning till förslag i proposition nr 314 om anvisande av 1,000,000 kronor till markinköp för andra medeltunga bombflottiltjens förläggning — sedermera i propositionen nr 321 föreslagit riksdagen till avskrivning av nämnda kapitalinvestering under fonden för förslag till statsverket och titel: Markinköp m. m. för andra medeltunga bombflottiltjens förläggning för budgetåret 1938/39 anvisa ett reservationsanslag av 1,000,000 kronor.

Utskottet har tidigare (utlåtandet nr 210) tillstyrkt avskrivning av förutnämnda belopp å 12,270,000 kronor, vilket förslag bifallits av riksdagen. Under erinran härom tillstyrker utskottet, att medel anvisas jämväl för avskrivning av investeringsanslaget å 1,000,000 kronor till markinköp m. m. för andra medeltunga bombflottiltjens förläggning.

Utskottet.

Utskottet får alltså hemställa,

att till avskrivning av ny kapitalinvestering i fonden för förslag till statsverket för budgetåret 1938/39 anvisa följande reservationsanslag, nämligen: *Markinköp m. m. för andra medeltunga bombflottiltjens förläggning* 1,000,000 kronor.

6:o) **Sammanfattning.** Avskrivningarna av nya kapitalinvesteringar å riksstaten för budgetåret 1938/39 skulle alltså komma att uppgå till sammanlagt 28,920,600 kronor, vilket belopp fördelar sig på olika kapitalfonder på följande sätt:

Statens järnvägars fond	kronor	3,000,000
Luftfartsfonden	»	930,200
Statens allmänna fastighetsfond	»	5,796,400
Statens utlåningsfonder	»	5,924,000
Fonden för förlag till statsverket (försvarsväsendets byggnader)	(12,270,000 + 1,000,000)	» 13,270,000
Summa kronor		28,920,600.

Härom har utskottet velat

erinra.

Stockholm den 3 juni 1938.

På statsutskottets vägnar:

ANDERS RÅSTOCK.

Vid förestående ärendes slutbehandling inom utskottet hava närvarit
från första kammaren: herrar Nilsson i Gränebo, Svensson i Kompersmåla, Hansén, Asplund, Bergström, Nilsson i Landeryd, Gustafsson i Benestad, Andrén, Carlström, Lindström, Magnusson i Kalmar och Bäcklund; samt

från andra kammaren: herrar Råstock, Jansson i Falun, Törnkvist, Eriksson i Stockholm, Persson i Falla, Jonsson i Eskilstuna, Svensson, Andersson i Prästbol, Ward, Åqvist och Hansson i Rubbestad.